

בבא מציעא פ

עניין: שמור לי ואשמור לך

אגרא דכלה פרשת עקב

בשמירתי ואם כן חלילה יאמר טוב יותר שלא אקבל השמירה, לזה אמר ושמרת וכו' אתה מחוייב לקבל עליך השמירה ואל יפול לבך עליך הלא לדברים חשובים כאלו צריכים שמירה יתירה ובאם לא אשמור כפי חשיבותם הנה אקרא פושע ואתחייב, לזה אמר והיה עקב תשמעון וכו' ושמר י"י אלקיך לך את הברית וכו' אשר נשבע לאבותיך, היינו עפ"י דת ודין תורתנו הק' שמור לי ואשמור לך הוה שומר שכר [ב"מ פ.]. ודוקא שמור לי היום ואשמור לך למחר אבל שמור לי ואשמור לך תיכף פטור מפשיעה דמיקרי בעליו עמו כיון שהבעלים עמו במלאכתו, ודוקא שהבעלים שאולים אצלו בשעה שקנה הפקדון לשמירה, אבל קנה הפקדון היום ואחר כך שאל או שכר את הבעלים לא מיקרי בעליו עמו, כן הוא הפסק הלכה על פי דת ודין תורתנו הק' עיין בטוש"ע [ח"מ סי' רצ"א לזה אמר אל יפול לבך עליך כנ"ל כי הנה ושמר י"י אלקיך לך את וכו' אשר נשבע לאבותיך מאז, ומקרי בעליו עמו, ותהיה פטור כנ"ל, רק עלה והצלח בקבלת השמירה, ואם עיני שכל לך תשכיל ממוצא הדברים מה שדרשו רז"ל [ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז] הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, כי אלו היו שומרים התורה, הנה הבטחתי ושמר י"י אלקיך וכו' והוה שמירה בבעלים, ופטיטייא דאורייתא טבין.

י"י והיה עקב תשמעון וכו' ושמרתם וכו' ושמר וכו' אשר נשבע לאבותיך. חוץ כל הדקדוקים יש להתבונן וכי ס"ד שלא יקיים הש"י השבועה שנשבע לאבות, ומה הוא השמירה שצריך הש"י לשמור ההבטחה, והנראה דהנה לעיל נאמר ושמרת את המצוה וכו' אשר אנכי מצוך היום לעשותם [ו יא], ודרשו בו [עירובין כב.] היום לעשותם ומחר לקבל שכרם, הנה לפי"ז יש לנו דין שומר שכר שמתחייב באונס קל כגון גניבה ואבידה, מכל שכן שמתחייב בפשיעה, והנה ענין השמירה לכל דבר הוא כפי המצטרך כגון כספים אין להם שמירה אלא בקרקע [ב"מ מב.] וכל ענין לפי חשיבותו כידוע, והנה בדברי תורה כתיב [משלי כג ה] התעִיף עיניך בו ואיננו, והאיך אפשר לילוד אשה לבל יחטא ויפשע, ועל זה יפול לב אדם הלא ח"ו אייגע לריק